

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Synopsis Magnalium Divi Josephi

Ignatius <a Sancto Francisco>

Leodii, 1684

Sect. 5. Probatur hic sensus autoritate SS. Patrum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38500

SECTIO V.

Probatur hic sensus auctoritate Sanctorum Patrum.

XXXI. **A**gmen ducat Sanctus Hieronymus in cap. 1. Matthæi quem sequitur Divus Thomas Aquinas Philosophiæ Pharus & Theologorum Vertex in Catenâ ad cap. 3. Matthæi: ubi Sanctus ille Pater duas adducit hujus loci explanationes: Primam his verbis. *Lapides Ethnicos propter cordis duritiam.* Deinde addit secundam. *Sive simpliciter, nota istud (simpliciter) indicat Dei potentiam quâ qui de nihilo cuncta fecerit possit & de saccis durissimis populum procreare.*

XXXII. Dices colligi quidem ex hac secundâ explanatione Divi Hieronymi, eum loqui de veris lapidibus, non verò de filiis Abrahæ proprie dictis: Non enim dicit quod possit Deus de saxis durissimis filios Abrahæ procreare, sed populum procreare: quare explicandus Hieronymus juxta dictâ Sectione 2. quod scilicet possit Deus de saxis durissimis procreare populum, qui per imitationem fidei & morum fierent filii spirituales Patris Abrahæ: Respondeo, non potuit Divus Hieronymus ita stupidè hallucinari ut crederet populum alterum de saxis durissimis procreatum cum conversione ad mores Abrahæ tantum, esse simpliciter filios Abrahæ: quis enim unquam crediderit tales esse filios Abrahæ simpliciter? Atqui loquitur Sanctus Præcurfor de filiis Abrahæ ex lapidibus suscitandis, & Divus Hieronymus dicit hunc locum posse explicari *simpliciter*, ergo ex mente Divi Hieronymi intelligendus Divus Joannes de filiis Abrahæ simpliciter.

XXXIII. Sequitur Divus Chrysostomus in cap. 3. Matth. Homil. 11. ubi sic ille: *Potest Deus de lapidibus istis suscitare filios Abrahæ. Nonnulli quidem opinantur hoc illum dixisse de volatione gentilium quos metaphoricis lapides nominaverit: Ego tamen aliam quoque hujus dicti intelligentiam esse prospicio. Quæ verò est ista? ne, inquit, putetis quoniam si pecca-*

ris ipsi, absque filiis, orbumq. Patriarcham Deus esse patitur: Non erit istud omnino, non erit, Deo enim possibile est filios ei etiam de lapidibus suscitare, atque ad nobilitatem propinquitatis eius adducere, siquidem & ante sic factum est. Hominem enim ex lapidibus fieri tale est, quale fuit puerum de sterili matre procedere: quod etiam Propheta significans, Aspici- te, in solidam petram de qua excisi estis, & in foveam lacus de qua effossi estis. Aspici- te in Abraham Patrem vestrum, & in Saram qua genuit vos. Hujus igitur illos Prophetia ammonens & ostendens quoniam prius quoque tam admirabili modo eum fecisset parentem, ut quodammodo ex lapidibus et filium dedisse videatur, nunquam quoque istud dicit esse possibile: Et post pauca, Nec verò ait, potest homines ex lapidibus facere, sed quod multò erat præcisius, filios inquit Abrahæ, quid clarius? quid expressius pro nostro assero?

Neque dicas Divum Chrysostomum ab hoc sensu deflectere per hæc quæ ibidem sequuntur: *Nempè considera quemadmodum illos à jactatione etiam carnali & refugio istius propinquitatis abduxerit, ut potius in conversione verâ & conversatione sanctâ spem salutis locarent: vidisti quemadmodum cognationem carnalem excludens, hanc quæ per fidem constat induxerit.* Non enim vult per hæc Chrysostomus Divum Joannem excludere cognationem carnalem à ratione filiorum Abrahæ ex lapidibus per extraordinariam Dei potentiam suscitandorum (quod est in questione) sed tantum excludit S. Doctor istam carnalem cognationem si sit sola à promissionibus percipiendis: Enimverò etsi illæ promissiones filii Abrahæ secundum carnem factæ sint, non tamen ut in illis compleantur nisi spirituali etiam cognatione instructi fuerint? ut proinde non in illâ carnali, sed in hac spirituali, idest conversatione sanctâ, spem salutis scirent Pharisæi esse locandam, quos à jactatione carnali & refugio istius propinquitatis sanctus Præcurfor abducebat: hæc ad oculum patent ex verbis Chrysostomi.

Eodem modo noster Joannes XLIV. XXXV. Patriarcha Jerosolymitanus, ille qui

dicitur Imperfectus in Matthæum: in fragmentis Commentar. in Luc. c. 3. inter ejus opera à nostro Patre Petro Wastelio uno volumine collecta suoque authori asserita, tibi sic ille: *Dico enim vobis quia potens est Deus de lapidibus istis, &c. Quasi dicat ne putetis quod si vos perieritis, filii privetur Patriarcha, potest Deus enim etiam ex lapidibus homines illi præbere, & ad illum perducere sanguinem. Pondera hoc, Potest Deus ex lapidibus homines illi præbere, & hos ad illum perducere sanguinem.*

XXXVI. Sequitur deinde Euthymius in c. 3. Matthæi ejus hæc sunt verba: *Ne putetis, inquit Ioannes, quod si vos absque fructu virtutum perieritis, nulli reliqui erunt Abrahæ filii: Potest enim Deus de inanimatis his lapidibus suscitare filios ipsi Abrahæ: Etenim ipsum Isaac quoque suscitavit ei de inanimato ac lapideo Sara utero.*

XXXVII. Eodem modo loquitur Theophylactus in eundem locum Matthæi, ubi sic ille: *Per lapides intelliguntur Gentiles, è quibus multi crediderunt: simpliciter tamen dicebat Ioannes quod ex lapidibus possit Deus facere filios Abrahæ. Erat enim & vulva Sara lapis propter sterilitatem & nihilominus pepererat.*

XXXVIII. Tandem Dionysius Carthusianus, qui in cap. 3. Luc. art. 9. circa medium eadem verba ita interpretatur: *Dico enim vobis quia potest Deus de lapidibus suscitare, id est procreare seu ad esse deducere filios Abrahæ: Quod tripliciter intelligi potest & verificari. Primò, per lapides intelligendo ipsa saxa à Ioanne ad oculum demonstrata: per filios verò intelligendo homines justos, qui fidem & perfectionem Abrahæ assequendo, spirituales eius filii essent. Etenim Deus omnipotens qui cuncta de nihilo fecit, naturas rerum commutare, & se invicem convertere facillime potest. Secundò, per lapides intelligendo Gentiles à Judæis vehementer contemptos, quod instar lapidum spiritualiter duri, impoliti, seu incircumcisi ac steriles erant, & Idola muta, Lapideaque colendo, illis conformati fuerunt, secundum illud Psalmista: *similes illis fiant qui faciunt ea, & omnes qui confidunt in eis.* Deinde subdit quod è re nostra. Tertiò, per lapides intelligendo saxa præfata seu alia, & per filios Abrahæ intelligendo*

filios carnales ejus. Quid clarius? Ad ditque Dionysius, sed fortè non apparet quomodo id fieri potuerit aut possit, præsertim cum tempore illo Abraham obierit, & carnales filii ex carnali semine propagentur: Nihilominus Deus cujus potestas est penitus infinita, hoc pluribus modis potest, &c.

An non his accenseri possit Beatus Petrus Damianus Cardinalis in alia quidem, sed simili materiâ disputans, hic ferm. 64. expendens hæc verba Christi Domini è cruce pendentis ad Matrem de discipulo dilecto: *Mulier ecce filius tuus*, sic argumentatur: *Sicut dixit matri ecce filius tuus: ita dixit discipulis hoc est Corpus meum; & tantum fuit in illis verbis effectus, ut illicò panis ille, quem dabat, Dominicum fieret Corpus, dixit enim omnia & facta sunt. Ex quâdam itaque similitudine, si dicere audeamus, & Beatus Ioannes non solum filii potius est nomine, sed propter verba illa dominica quoddam majus necessitudinis Sacramentum apud Beatam Virginem obtinere meruit. Ubi ille Sanctissimus & Doctissimus Cardinalis comparat verba Christi ad Matrem in Cruce, cum ejusdem verbis ad panem in Cœnâ Eucharisticâ, ut scilicet sicut per hæc verba: *Hoc est Corpus meum*, panis factus est illico Corpus Christi, sic per ista, *Mulier ecce Filius tuus*, Joannes factus sit Virginis filius. Quomodo autem hoc? scit Deus qui talia potest.*

Dices, Damianus non vult Joannem factum esse verè filium Virginis per hæc verba, *Mulier ecce Filius tuus*, sicut panis factus est Corpus Christi per illa, *Hoc est Corpus meum*: ait enim Joannem factum esse filium Virginis per illa sicut panis Corpus Christi, ex quâdam similitudine: Respondeo fuisse crassissimum & intolerabilis error omnimodam hic prætereundam similitudinem, quare omninò hic cum limitatione & restrictione debuit loqui & locutus est Damianus. Igitur similitudinem docendo expressè, dissimilitudinem tamen aliquam insinuat. Sed in quo similitudo? in quo dissimilitudo? Audi: similitudo est in effectu utrimque ex verbis Christi secuto, ut scilicet juxta jam dicta, sicut panis factus est verè Corpus Christi vi verborum illorum, *Hoc est Corpus*

Corpus meum, ita Joannes verè filius Virginis vi istorum, *Mulier ecce filius tuus*: Si enim hïc esset dissimilitudo, in quo ergo similitudo? dissimilitudo verò est in modo quo secutus est effectus, quia nimirum panis conversus est in Corpus Christi præexistens, & desit esse panis: Joannes verò non est conversus in Christum Filium Virginis præexistentem, nec desit esse Joannes: absit ut tam absurda cogitemus, sed manens Joannes qui erat, factus est Virginis filius, quod non erat: atque secundùm hoc, & propter hoc limitatè loquitur D. Damianus.

XLII. Ex quâ doctrinâ illud pro me hïc decerpo, quod cum Joannes ex Beato Damiano factus sit verè filius Virginis per illa verba, *Mulier ecce filius tuus*; sicut panis verè Corpus Christi per ista, *Hoc est Corpus meum*, non sit autem hïc ratione Joannes filius Virginis generatione, ut constat: consequenter Divum Damianum censere nobiscum, posse scilicet aliquem fieri à Deo alterius verè filium absque eo quod interveniat generatio si Deus voluerit.

SECTIO VI.

Probatum idem sensus auctoritate aliorum Doctorum & Interpretum.

XLII. SI hos ex ordine persequi vellem, Quando esset finis? Quare ex his paucos selectos accipe, ac primò quidem nostrum Guidonem Perpinianum qui florebat anno 1320. in Opere quod inscripsit *Quatuor unum in Evang.* ad citata Divi Joannis Præcursoris verba, ubi postquam retulit sententiam eorum, qui in illis per lapides intelligebant Gentiles, qui lapides colebant, & quibus similes facti sunt: & per filios Abraham: imitantes fidem & opera Abraham: Subdit secundam, his verbis. *Vel ad litteram ubi Joannes baptisabat, ubi stabant Pharisei, lapides ostendebat: ut sit sensus potens est Deus qui de terra hominem formavit, de istis lapidibus suscitare filios Abraham.*

XLIII. Dices Guidonem commodè explicari posse juxta dicta superius Sect. 2.

dicendo quod illud ad litteram intelligat de lapidibus quidem veris non tamen de filiis veris Abraham: sed contra, cum enim eximius hic Doctor & ex Generali Ordinis Episcopus, prius explicans hunc textum secundùm sensum spirituales applicet distinctè sensum illum tam lapidibus quàm filiis Abraham. Cur aut quomodò, cum ab illo sensu transit ad litteralem, & dicit verba illa Divi Joannis ad litteram posse intelligi *ut sit sensus potens est Deus qui de terra hominem formavit de istis lapidibus suscitare filios Abraham.* Cur inquam aut quomodo verba illa restringerentur ad unum tantum terminum à quo scilicet lapides, quæ in sensu spirituali extendit ad utrumque? Deinde comparat Guido formationem filiorum Abraham ex lapidibus, cum primâ formatione hominis de terrâ: ergo sicut hïc intelligitur de terrâ & de homine ad litteram, ita & illic de lapidibus & filiis Abraham ad litteram.

Conspirat Doctissimus Cornelius XLIV. Jansenius Episcopus Gandavensis in Concordiâ Evangelicâ cap. 13. cujus hæc sunt verba. *Nolite, inquit, cogitare Pater noster Abraham est, proinde cum semini eius facta sit promissio salutis & hereditatis, non poterit venire super nos ira Dei, &c. Ego enim vobis confirmo posse Deum omnibus etiam vobis perditis adimplere promissiones Abraham de semine ipsius factas. Nota illud (de semine ipsius factas,) nam qui olim ex lapideâ & sterili vulvâ Sara excitavit Abraham filium, cujus deinde posteritas arene maris coequala est, is modo vel ex istis quos cernitis lapidibus, eidem suscitare poterit semen. Nota (semen) in quo præstet quæ illi promissa sunt. Et post pauca. Notandum, inquit, cum dicit ex lapidibus istis, &c. demonstrasse lapides aliquos coram postis &c. ad litteram enim intelligendum Joannem id significare quod verum est, Deum, qui ex nihilo omnia fecit, potuisse etiam ex lapidibus filios Abraham suscitare. Et iterum inferius postquam verba illa explicavit secundùm sensum spirituales, subdit iterum in nostram sententiam. Præterea notandum quod dicit ex lapidibus posse dari Abraham filios. Illo enim aperte significat posse aliquos fieri filios Abraham etiam si ex illo non sint carnaliter prognati, imò ab eo sint quàm alienissimi secundum carnalem generationem,*